

Пропозиції
Міністерства розвитку громад та територій України
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що стосуються торговельного мореплавства та судноплавства на внутрішніх водних шляхах»
внесений Кабінетом Міністрів України
реєстр. № 14344 від 30.12.2025
готується до першого читання

1. Підтримується.

2. Законопроєктом передбачається удосконалення законодавчих основ організації судноплавства, зокрема, державної системи забезпечення безпеки судноплавства на морі та на внутрішніх водних шляхах.

Пропонується внести зміни до Кодексу торговельного мореплавства України, законів України «Про транспорт», «Про внутрішній водний транспорт», «Про морські порти України» та деяких інших актів законодавства України щодо врегулювання комплексу норм та впровадження міжнародного правового режиму у сфері торговельного мореплавства та судноплавства на внутрішніх водних шляхах відповідно до міжнародних конвенцій та законодавства ЄС, зокрема:

- визначення та унормування принципів забезпечення безпеки мореплавства в територіальному морі, внутрішніх водах, у морських портах, на внутрішніх водних шляхах;

- перегляд переліку функцій центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства (Адміністрації судноплавства) з метою виключення їх дублювання та уточнення розподілу компетенції з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту;

- деталізоване уточнення статусу капітана морського порту, наділення його повноваженнями, як провідного організатора у забезпеченні безпеки судноплавства на відведеній йому морській акваторії, що відповідає сучасним підходам до цього ключового інституту в цій сфері;

- розподіл повноважень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сферах морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства (державний нагляд (контроль), надання адміністративних послуг, дипломування моряків, реєстрація флоту тощо) і капітана морського порту (забезпечення безпеки мореплавства);

- розподіл повноважень та функцій начальника морського порту (на чолі адміністрації морського порту) і капітана морського порту (на чолі служби капітана морського порту), відповідне уточнення функцій, що безпосередньо виконує державне підприємство «Адміністрація морських портів України»;

- впровадження міжнародного режиму охорони суден, морських портів і портових об'єктів;

- уточнення ролі та повноважень класифікаційних товариств і визнаних організацій;

- уточнення обов'язків судновласника та капітана, що впливають із міжнародних договорів України, зокрема стосовно комплектації, кваліфікації, обслуговування та безпеки екіпажу;

- виправлення законодавчих прогалин стосовно дипломування моряків;

- удосконалення регулювання морського лоцманського проведення та регулювання руху суден;

- удосконалення вимог, що стосуються кваліфікації палубної команди суден внутрішнього плавання;

- уточнення класифікації внутрішніх водних шляхів морського характеру, що особливо актуально для безперешкодного сполучення внутрішніх водних шляхів басейнів річок Дніпра та Дунаю;

- впровадження сучасних вимог до поведження з відходами з суден у морських портах;

- спрощення процедур адміністративного характеру, зокрема реєстрації суден у Державному судновому реєстрі, а також скасування ліцензування господарської діяльності з перевезення небезпечних вантажів і пасажирів водним транспортом.

Законопроектom врегульовуються найбільш вагомi прогалини у сферi обов'язкiв України як прибережної держави: організація аварійно-рятувальної готовності, координація та проведення аварійно-рятувальних операцій, втручання у разі загрози масштабної шкоди навколишньому морському та прибережному середовищу, встановлення інших правил судноплавства у територіальному морі відповідно до статті 21 Конвенції ООН з морського права, Міжнародної конвенції про охорону людського життя на морі 1974 року, Конвенції про міжнародні правила запобігання зіткненню суден 1972 року, Міжнародної конвенції щодо втручання у відкритому морі у випадку аварій, що призводять до забруднення нафтою 1969 року, тощо.

Прийняття законопроектu дасть змогу підвищити ефективність виконання Україною її обов'язкiв за міжнародними договорами у сфері торговельного мореплавства щодо охорони людського життя на морі, створити законодавчі умови для подальшого розвитку державної системи забезпечення безпеки судноплавства.

Віце-прем'єр-міністр з відновлення
України – Міністр розвитку громад
та територій України

Олексій КУЛЕБА